

יוסי פרוסט:

„אני לא זוכר מיקרה שמישהו סירב להופיע!”

הגיע ליד מחקר שנעשה באוניברסיטת תל-אביב על התפתחות קהל חדש לתיאטרון בישראל. כ.אשם העיקרי הם מציינים את אמנות לעם. מה זה אמנות לעם. מה התפקיד שלהם. מי מחזיק אותם. מה התקציב השנתי שלהם. מה המטרה שלהם? הלכתי למגישה עם מנכ"ל אמנות לעם, יוסי פרוסט, כדי לספק את סקרנותי האישית.

העסק התחיל כבר בתחילת שנות החמישים, כשהגיעו גלי העלייה החדשה. הוחלט שצריך לאחד את העם בתרבות אחת. בשנת 1973 הפכה אמנות לעם לעמותה, וכך יצאה ממיסגרת המימסד.

● **אם כך, מי תומך בכם עכשיו?**

90% מההקצנה שלנו באים ממישרד החינוך, ו-10% הנתרים מתחלקים בין קרן תרבות אמריקה-ישראל, ההסתדרות והרשויות המקומיות.

● **מה התקציב השנתי שלכם?**

205 מיליון שקל, וזה מתחלק בין פעילותנו בשטח התיאטרון, המוסיקה, האמנות הפלאסטית, ופרוייקטים מיוחדים.

● **כמה פעילויות היו לכם השנה, למשל?**

בתיאטרון — אלפיים פעולות, במוסיקה 400 ועשר תערוכות ניידות, שהוצגו במקומות רבים ולו בשיה, בהרצאות ובסדנאות.

● **תגיד לי, במישפט אחר — מה התפקיד שלכם?** להביא תרבות ואמנות למקומות שהיא לא היתה מגיעה בעצמה. כלומר, בעיקר לעיריות-פיתוח. אנחנו קונים מופעים והצגות תיאטרון ומביאים אותם לאולמות של 300 מקומות.

● **למה שהצגה שהולכת טוב בתל-אביב, תרצה בכלל להופיע באולם בן 300 מקומות? הם לא מסרבים?**

אנחנו לא מפריעים להם להרוויח. אבל משהם גומרים להופיע במקומות הגדולים, אנחנו קונים מהם את ההצגה. אני לא זוכר שמישהו סירב.

● **אתם מרגישים שהצלחתם בעבודתכם? האם יש כבר קהל קבוע לתרבות בעיריות-הפיתוח?**

ההצלחה הגדולה ביותר היא בתיאטרון. בירוחם יש 450 מנויים, בקרית-שמונה יש 800 מנויים קבועים ובמיצפה-רמון, מתוך אלפיים תושבים יש 350 מנויים קבועים. אני רואה בזה הצלחה גדולה.

יוסף מונדי:

„אני לא המצאתי את הזיונים בארץ הזאת!”

באמת אין לי מזל לתיאטרון. כשסוף-סוף אני מחליטה ללכת ולראות הצגה, מסתבר שהצנזורה פסלה אותה בגלל תועבה. רצתי מהר למחזאי ולבימאי יוסף מונדי ושאלתי אותו איזה תועבה הפסדתי.

אין שום תועבה. הסצינות העוסקות במין סימליות ועשויות בצורה אסתטית ביותר. אני לא המצאתי את הזיונים בארץ הזאת. אלא מהו במחזה יש דוס אחד, המוצג כפושר להרוויח. זה הרגיו אותם, כנראה.

● **לא סצינות של סקס?**

איזה סקס? בהצגה אחרת, ההולכת עכשיו בתל-אביב, יש מישגל-זכר על הבימה, ואת זה הצנזורה לא פסלה. לא מעניין אותם סקס בכלל. מה שלא מוצא חן בעיניהם זו השקפת-העולם שלי, כנראה.

● **מי זה בדיוק „הם”?**

הגוף האנארכונוסטי הזה, שנקרא צנזורה, המתאים למישטרים טוטאליטריים.

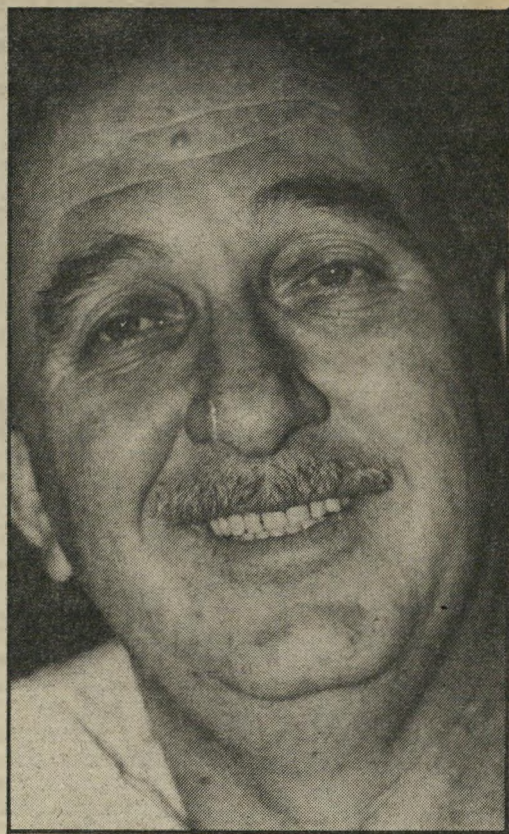
● **למה אתה נזכר בזה רק עכשיו, כשספלו לך ההצגה? איפה היתם המחזאים והבימאים. כל הזמן, למה אתם לא נלחמים בצנזורה יום-יום?**

אלף פעמים התארגנו, אבל בזמן הליכוד לא היה עם מי לדבר. מצד שני, הם ישבו רייבטקט ולא רצינו לעורר אותם מתרדמתם. רק לאחרונה הם התחילו שוב לחשוף שיניים.

● **מה אתה הולך לעשות בקשר להצגה שלך?** הגשתי עירעור, ועד שהוא יתברר, אני מפסיד כספים גדולים.

● **למה שפשוט לא תבטל את הקטע המרגיז אותם ותציג את ההצגה בלעדיו, עד לעירעור?** אין קטע כזה. אף אחד לא אמר לי להוריד קטע מסויים. הם פסלו את כל ההצגה.

● **ואם לא יבטלו את האיסור?** אני אעשה את המעשים הכייקיצוניים שאפשר להעלות על הרעת. אני מודיע לך עכשיו, שאגיש מחאה בינלאומית, כדי שכל העולם יידע מה הולך בארץ הזאת.

גרשון קרני:

„אני מקווה שמישהו בעיריה יתבייש בסוף!”

ברחוב בוגרשוב בתל-אביב נפתחה לפני חודש עוד מיסעדה מרשת מי ומי, וסיפרו לי שהיא נפתחה ללא רשיון מהעיריה. לא עשה עליי רושם גדול. אלא שאחרי כמה ימים נודע לי למה אין למיסעדה הזאת רשיון. ואפילו אני, שגרה בארץ רוב שנותיי, וכמעט שום דבר כבר לא יכול להפליא אותי — פשוט סירבתי להאמין. הלכתי למיסעדה ופגשתי בה את אחד השותפים, גרשון קרני, שסיפר לי את הסיפור:

קיבלנו רשיון מהעיריה, עלי-סמך תוכניות של ארכיטקט, והתחלנו לבנות. תוך כדי הבניה נסע אחד השותפים לחו"ל וראה שם, במיסעדה מסוימת, שהם בנו בית-שימוש מיוחד לנכים. וגישה לנכים. השותף חזר ארצה, והחלטנו ביחד שזו ממש בושה שבארץ כמו שלנו אין אף מיסעדה פרטית עם שירותים לנכים. התקשרנו לאירגון נכיי-צה"ל וביקשנו מהם הרכה איך לבנות את זה. הם שמחו מאוד ושלחו לנו מהנדס שיריך אותנו.

כייטלנו בית-שימוש אחד שהיה בתוכנית ובמקומו התחלנו לבנות בית-שימוש מיוחד. אבל בגלל העובדה שגם עגלת-הנכים צריכה להיכנס למקום, הרחבנו את החלל ב-35 סנטימטר, על חשבון הפרוודור המוביל לשירותים. תוך כדי הבניה הגיע פקח של העיריה, ומייד רשם לנו רוח על חריגת-בניה.

● **מה עשיתם?** רותים המיוחרים האלה. לא ביקשנו לקבל צל"ש מאף אחד, אבל בחלומות הכי גרועים שלנו לא חשבנו שככה יתייחסו אל העניין.

● **פנינו לראשה-העיריה ולמבקר-העיריה, והם הגיעו למסקנה שאומנם היתה חריגת-בניה ופעלנו בניגוד לצו שהוצא על הפס-קת-בניה.**

● **ולכן אין לכם רישיון?** בדיוק. אילו הרסנו את בית-השימוש לנכים, היינו מקבלים את הרשיון מייד. אבל יש גבול לכל דבר, אפילו בארץ הזאת, ואנחנו החלטנו להילחם על העניין. הנכים האלה הם לא עם אחר. הם הבנים שלנו והאבות שלנו והחברים שלנו.

● **אתה הושב שתנצחו את העיריה?** אני מקווה שמישהו בעיריה יתבייש בסוף.